

z dnia 27 kwietnia 1949 r.

o zmianie prawa o ustroju sądów powszechnych.

Art. 1. W prawie o ustroju sądów powszechnych wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. Minister Sprawiedliwości może w drodze rozporządzenia tworzyć w sądach okręgowych osobne wydziały dla nieletnich (sądy dla nieletnich).“;

2) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. § 1. W wypadkach, wskazanych w ustawach, sądy powszechne orzekają z udziałem ławników.

§ 2. Ławnicy w sprawowaniu swego urzędu są niezawisli i podlegają tylko ustawom; przy orzekaniu mają prawa i obowiązki sędziów.

§ 3. Prezes sądu powołuje ławników z listy, ustalonej przez prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej.

§ 4. Minister Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia szczegółowy tryb powoływania ławników oraz ich prawa i obowiązki.“;

3) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. Minister Sprawiedliwości może zarządzić odbywanie poza siedzibą sądu stałych roków sądów apelacyjnych, okręgowych i grodzkich.“;

4) w art. 18 skreśla się wyrazy: „i od postanowień sędziów śledczych.“;

5) dotychczasowa treść art. 21 staje się art. 22, a art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. W przypadkach, wskazanych w ustawach, sądy okręgowe orzekają w składzie jednego sędziego jako przewodniczącego i dwóch ławników.“;

6) art. 24 uchyla się;

7) w art. 34 dodaje się zdanie w brzmieniu:

„Przepis art. 21 stosuje się odpowiednio.“;

8) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Art. 37. § 1. Sąd Najwyższy rozpoznaje środki odwoławcze od orzeczeń sądów apelacyjnych, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, oraz w wypadkach, wskazanych w ustawach — środki odwoławcze od orzeczeń sądów okręgowych; nadto Sąd Najwyższy orzeka w innych sprawach, przekazanych mu przez ustawy.

§ 2. Sąd Najwyższy na wniosek Ministra Sprawiedliwości lub Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego ustala na zgromadzeniu ogólnym wytyczne wymiaru sprawiedliwości.

§ 3. Wytyczne te mogą w szczególności określać konkretne zadania wymiaru sprawiedliwości i sposób ich spełniania stosownie do warunków społecznych, gospodarczych i politycznych Polski Ludowej w granicach obowiązujących ustaw.

§ 4. Uchwalone przez Sąd Najwyższy wytyczne wymiaru sprawiedliwości Minister Sprawiedliwości ogłasza w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Sprawiedliwości.

§ 5. Naruszenie przez sąd ogłoszonych wytycznych wymiaru sprawiedliwości stanowi uchybienie, które może być podstawą środka odwoławczego.“;

9) w art. 52 § 2 skreśla się wyrazy: „oraz zastępców sędziów śledczych.“;

10) art. 53 uchyla się;

11) w art. 57 § 3 skreśla się zdanie końcowe, zaczynające się od wyrazów: „Sędziów śledczych“;

12) art. 294 i 295 uchyla się.

Art. 2. Uchyła się:

- 1) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. o sędziach śledczych do spraw wyjątkowego znaczenia (Dz. U. R. P. Nr 69, poz. 611),
- 2) dekret z dnia 15 sierpnia 1944 r. o wprowadzeniu sądów przysięgłych (Dz. U. R. P. Nr 2, poz. 7),
- 3) dekret z dnia 23 października 1944 r. o powołaniu i ukonstytuowaniu ławy przysięgłych (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 47).

Art. 3. Do czasu wydania rozporządzenia, przewidzianego w art. 5 § 4 prawa o ustroju sądów powszechnych, stosuje się odpowiednio dotychczasowe przepisy o trybie powoływania ławników oraz o ich prawach i obowiązkach z tym, że prezes sądu apelacyjnego może powoływać do składu orzekającego

w sądzie apelacyjnym osoby z listy ławników sądu okręgowego.

Art. 4. W ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Minister Sprawiedliwości może w drodze rozporządzenia tworzyć i znosić sądy apelacyjne, okręgowe i grodzkie oraz ustalać ich okręgi i siedzibę.

Art. 5. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 6. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1949 r. z wyjątkiem przepisu art. 4, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Minister Sprawiedliwości: *H. Świątkowski*